

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN

BETREFFENDE HET GUNNEN VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN

COM(2011)896

Synthese:

Overheidsaanbestedingen in de EU zijn zeer belangrijk. Jaarlijks geven de overheden in de EU voor circa 17% van het BBP uit aan goederen, diensten en werken. De Europese Commissie wenst met dit voorstel de aanbestedingswetgeving te vereenvoudigen en te moderniseren. Het voorstel geeft impulsen aan de KMO's en heeft oog voor criteria zoals innovatie en milieu. De termijn om een advies over de subsidiariteit en proportionaliteit van deze ontwerprichtlijn te formuleren verstrijkt **op 8 maart 2012**.

Context:

Overheidsopdrachten spelen een cruciale rol als één van de marktgebaseerde instrumenten om de doelstellingen in de Europa 2020-strategie te bereiken. Een modernisering en vereenvoudiging van aanbestedingswetgeving kunnen impulsen geven aan onderzoek en ontwikkeling, aan de vergroening van aanbestedingsprocedures en aan de innovatie van KMO's.

De Mededeling van april 2011 over de "*Single Market Act*" (COM(2011)206) van de Europese Commissie heeft de modernisering van de overheidsopdrachten geïdentificeerd als één van de hefboomen om de groei te bevorderen en het vertrouwen in de interne markt te herstellen.

De Europese Commissie heeft op 27 januari 2011 met een Groenboek een consultatieronde bij de belanghebbenden georganiseerd. Na deze consultaties heeft de Europese Commissie dit ontwerp van richtlijn over overheidsaanbestedingen ingediend samen met een voorstel tot herziening van de richtlijn betreffende concessieopdrachten.

Ook het Europees Parlement heeft in een resolutie van 25 oktober 2011 aangedrongen op een hervorming zodat kleine ondernemingen zich makkelijker kunnen inschrijven, en gesteld dat niet alleen de laagste prijs doorslaggevend moet zijn voor gunning, maar men ook rekening moet houden met criteria als innovatie, milieu en sociale aspecten. Tevens moeten administratieve lasten worden verminderd.

Inhoud:

De hoofdlijnen van de ontwerprichtlijn kunnen als volgt worden samengevat:

Maatregel	Omschrijving
Definitie van “aanbesteden”	De aankoop of de verkrijging in een andere vorm van werken, leveringen of diensten door een of meer aanbestedende diensten van door deze aanbestedende diensten gekozen ondernemers, ongeacht of de werken, leveringen of diensten een openbare bestemming hebben of niet.
Toepassingsgebied / drempels	De overeenkomst is van toepassing op opdrachten <i>boven bepaalde drempels</i> die in de overeenkomst zijn vastgesteld en die in bijzondere trekkingsrechten zijn uitgedrukt. De aanbestedende diensten verstrekken de nationale toezichtsinstantie de volledige tekst van alle gegunde opdrachten met een waarde die gelijk is aan of hoger dan <u>1 000 000 euro voor leveringen en diensten</u> en van <u>10 000 000 euro voor werken</u> .
Vereenvoudiging en flexibilisering van de aanbestedingsprocedures	De drie basisvormen van procedures blijven bestaan, nl. de openbare procedure, de niet-openbare procedure en procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging. Daarnaast bestaat de mogelijkheid de zogenoemde mededingingsprocedure van gunning door onderhandelingen, de concurrentiegericht dialogoog en/ of het innovatiepartnerschap toe te passen.
Vergroting betrokkenheid KMO's	Om de betrokkenheid van KMO's bij de aanbestedingenmarkt te bevorderen, moeten aanbestedende diensten ertoe worden aangezet opdrachten in <u>percelen</u> te verdelen en krijgen zij de verplichting nader toe te lichten om welke redenen zij dat niet doen.
Europees aanbestedingspaspoort	lidstaten moeten Europese aanbestedingspaspoorten toekennen aan bedrijven die daarom verzoeken.
Digitaliseren van het aanbestedingsproces	Het ontwerp bevat verplichtingen aan lidstaten om elektronisch aanbesteden in te voeren.
Coördinatie van aanbestedingsprocedures boven bepaalde drempels	Dit garandeert dat ondernemers in heel de interne markt effectieve en gelijke toegang tot overheidsopdrachten krijgen.
Beter kwalitatief gebruik	De richtlijn heeft oog voor aankoop van producten en diensten die <u>innovatie</u> bevorderen, <u>milieu- en klimaatvriendelijk</u> zijn en ook <u>gunstig voor werkgelegenheid</u> , openbare gezondheid en sociale omstandigheden.
Onafhankelijke nationale toezichtsinstantie	De lidstaten moeten <u>één nationale instantie</u> belasten met het toezicht, de uitvoering en de controle van aanbestedingen. Dit orgaan zou de toepassing en naleving van de richtlijnen monitoren, advies verstrekken over de interpretatie van de aanbestedingsregels aan aanbestedende diensten, toezien op inbreuken, klachten afhandelen...
Uitzonderingen	Van de volledige toepassing van de richtlijn worden alleen die diensten uitgesloten die een beperkte grensoverschrijdende dimensie hebben, namelijk de persoonsgebonden diensten, zoals bepaalde diensten op sociaal, gezondheids- en onderwijsgebied.
De Europese Commissie	De gedelegeerde handelingen betreffen o.m. het wijzigen van

kan gedelegeerde handelingen stellen	de herziening van de drempelbedragen, het gebruik van bepaalde technische modaliteiten voor elektronisch aanbesteden en het Europees aanbestedingspaspoort.
Implementatie	De Europese Commissie stelt voor dat de richtlijnen <u>uiterlijk op 30 juni 2014</u> zouden zijn omgezet.

Rechtsgrondslag:

Artikel 53 lid 1, artikel 62 en 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Bevoegde commissie(s):

Commissie voor Financiën en Begroting;

Bevoegde federale overheden:

- FOD Kanselarij diensten van de Eerste Minister, dienst Overheidsopdrachten
- FOD Personeel en Organisatie, cel "e-procurement", die tools ontwikkelt om overheidsopdrachten elektronisch te laten verlopen

Juridisch kader (Europees en Belgisch):

- Sinds de jaren zeventig heeft Europa meerdere richtlijnen uitgevaardigd die transparante en niet-discriminerende procedures garanderen voor de ondernemingen op het gebied van overheidsopdrachten.
- De wet van 24 december 1993 en haar uitvoeringsbesluiten bevatten de omzetting van dit Europese reglementaire kader.
- De richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG werden via de wetten van resp. 15 juni 2006 en 16 juni 2006, en via uitvoeringsbesluiten omgezet. Recent werd de omzetting verder voltooid bij wet van 5 augustus 2011. De richtlijn 2007/66/EG werd bij wet van 23 december 2009 omgezet.
- In deze recente richtlijnen wordt onder meer melding gemaakt van doelstellingen die in aanbestedingsverband worden nagestreefd op het vlak van milieubescherming en de bevordering van duurzame ontwikkeling op een wijze die het mogelijk maakt voor hun opdrachten de beste prijs-kwaliteitverhouding te krijgen.

“Subsidiariteitsadvies” of “politieke dialoog”?

Volgens de Europese Commissie beantwoordt het voorstel aan het beginsel van *subsidiariteit en proportionaliteit*. Regelgeving op Europees niveau is noodzakelijk om gelijke toegang tot overheidsopdrachten in de verschillende lidstaten voor ondernemingen te waarborgen. De maatregelen beogen een herziening van de bestaande Europese procedureregels voor het aanbesteden van overheidsopdrachten en dragen bij tot een grotere doeltreffendheid van overheidsopdrachten.

Advies: De ontworpen regelgeving sluit aan bij de bestaande regelgeving. De KMO's krijgen meer armslag en toegang tot de markt van de overheidsopdrachten. De doelstellingen van EU 2020 krijgen in deze materie expliciet vorm via de ecologische, sociale en R&D criteria. Eventueel kan worden nagegaan of de gedelegeerde bevoegdheden die aan de Europese Commissie worden toevertrouwd op een aantal domeinen wel opportuun zijn en of tegenover de administratieve vereenvoudiging voor de bedrijven deze reglementering geen bijkomende administratieve werkdruk impliceert voor de diverse overheden. Tevens kan worden nagegaan hoe de bepaling over "1 onafhankelijke nationale toezichtsinstantie" zich verhoudt tot de huidige situatie.

De nationale parlementen kunnen een advies over de subsidiariteit en de proportionaliteit van het tekstvoorstel formuleren omdat het hier een wetgevingsvoorstel betreft. De termijn om een advies te formuleren verstrijkt op **8 maart 2012**.

De nationale parlementen kunnen ook in het kader van de politieke dialoog met de Europese Commissie (het Barroso-initiatief) hun opmerkingen over dit document aan de Europese Commissie verzenden. Het verzenden van opmerkingen is, in dit geval, niet gebonden aan een termijn.

Meer informatie:

Tekst van het ontwerp van COM(2011)896

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0896:FIN:NL:PDF>

Tekst van het Groenboek betreffende de modernisering van het EU-beleid inzake overheidsopdrachten - Naar een meer efficiënte Europese aanbestedingsmarkt:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:NL:PDF>

Eurovoc-descriptoren:	Europese Unie - Dienstverleningscontract – openbare aanbesteding – overheidsopdracht - overheidstoezicht
------------------------------	--

Redactie: Roeland Jansoone, adviseur, tel. 02/549.80.93, roeland.jansoone@dekamer.be